

Asia: VN/34680/2022

## **Lausuntopyyntö: Oikeuslaitostyöryhmän projektiryhmän Siviiliprosessin sujuvoittaminen muistio -lentoviivästysasioiden käsittelyä koskevat ehdotukset**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään**

Lapin kärjäoikeus kannattaa muistiossa esitettyjen ratkaisuvaihtoehtojen selvittämistä ja ryhtymistä tarpeellisiin lainsäädäntötoimiin.

Lainsäädäntö tulisi saattaa sellaiseksi, että se mahdollistaisi lentoviivästysasioiden käsittelyn tarkoituksenmukaisella ja digitalisaation mahdollisuuksia mahdollisimman laajasti hyödyntävällä tavalla. On kannatettavaa ensinnäkin, että lentoviivästysasioiden vireille saattaminen/kanteeseen vastaaminen tapahtuisi käyttäen sähköisiä lomakkeita ja sähköistä asiointikanavaa, jota ollaan joka tapauksessa kehittämässä pienriita-asioihin. Tekoälyn hyödyntäminen tulisi myös Suomessa ottaa selvitetäväksi ja mahdollistettavaksi tämäntyyppisissä asioissa.

Menettelysäännösten keventäminen laajentamalla mahdollisuuksia ratkaista riitainen asia valmistelussa kirjallisesti etenkin, vaikka partit/toinen parteista tätä vastustaisi, toisi lentoviivästysasioissa huomattavan hyödyn ja säästön, sillä asiat ovat harvoin sellaisia, että pääkäsittely on tarpeen. Henkilötodistelua ei ole nimetty yhdessäkään Lapin kärjäoikeudessa vireillä olevassa asiassa tähän mennessä. Suurin osa Lapin kärjäoikeudessa vireille tulleista asioista onkin ratkaistu kirjallisesti, parttien suostumuksella/pyynnöstä. Myös yksityisluonteisten kirjallisten kertomusten laajempi hyödyntäminen todisteena olisi käyttökelpoista lentoviivästysasioissa, sillä kirjallisessa todistelussa esiintyy tällaista punnintaa edellyttäviä todisteita. Nyt joudutaan erikseen selvittämään tilanteita parttien kanssa ja tekemään punnintaa niiden hyödyntämisestä. Yksityisluonteisten kirjallisten kertomusten hyödyntämistä arvioitaessa tulisi kuitenkin myös pohtia poikkeuksen merkitystä suhteessa todistelua koskeviin oppeihin yleisesti. Asiaa voitaisiin kuitenkin selvittää jatkotyöryhmässä.

Tärkein uudistus koskien lentoviivästysasioita olisi oikeudenkäyntikulujen määrästä säättäminen kiinteillä taksoilla siten, että liian alhaiset kulut eivät kuitenkaan houkuttelisi lentoyhtiöitä riitauttamaan korvausvaatimuksia alhaisen kuluriskin vuoksi. Myös kantajan osalta tulisi oikeudenkäyntikulusäättely saattaa sille tasolle, että kulut vastaisivat paremmin vaadittuja pääomia eivätkä kulut toimisi houkuttimena.

Tuomioistuinten taakanjaon tasaamiseksi olisi järkevää selvittää mahdollisuuksia siirtää lentoviivästysasioita toiseen tuomioistuimeen kuin siihen, jossa ne on pantu vireille. Taakanjako olisi keino tasata työmäärää virastojen kesken ja kirjallisen menettelyn laajempi mahdollistaminen edesauttaisi asioiden käsittelyä muissa kuin vireilletulokäräjäoikeuksissa.

Kaski Janika

Lapin käräjäoikeus - Lausunto on valmisteltu riitaosastolla, Mari-Lea Kovanen, käräjätuomari, osastonjohtaja